

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžr/13/2014
Identifikačné číslo spisu:	3012200828
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3012200828.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci navrhovateľov: v 1. rade K., rod. R., bytom F. a v 2. rade A., rod. A., bytom F., obaja zastúpení JUDr. Miroslavou Čapkovou, advokátkou advokátskej kancelárie so sídlom Nám. Sv. Anny 20/A. Trenčín, proti odporcovi: Okresný úrad Trenčín, katastrálny odbor, so sídlom Piaristická 25, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Správy katastra Trenčín č. V 4028/12 zo dňa 27. septembra 2012, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12Sp/16/2012-21 zo dňa 26. septembra 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 12Sp/16/2012-21 zo dňa 26. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil rozhodnutie Správy katastra Trenčín č. V 4028/12 zo dňa 27. septembra 2012. Navrhovateľom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z obsahu administratívneho spisu správnych orgánov zistil, že predmetom preskúmania je rozhodnutie odporcu, ktorým zamietol návrh na vklad vecného bremena zo zmluvy č. V 4028/12 o zriadení vecného bremena zo dňa 8. augusta 2012 uzatvorenej medzi účastníkmi: K., bytom F., F., ako oprávnená z vecného bremena a A., bytom F., F. ako povinný z vecného bremena, predmetom ktorého o zriadení vecného bremena je povinnosť podielového spoluvlastníctva pozemku KN C parcela číslo 568, zastavané plochy a nádvoria o výmere 95 m², pozemku KN C parcela číslo 570, zastavané plochy a nádvoria o výmere 131 m², pozemku KN C parcela číslo 566/1, zastavané plochy a nádvoria o výmere 50 m², pozemku KN C parcela číslo

566/2, zastavené plochy a nádvoria o výmere 10 m², pozemku KN C parcela číslo 574/4, zastavané plochy a nádvoria o výmere 27 m², pozemku KN C parcela číslo 575/4, zastavané plochy a nádvoria o výmere 5 m² a stavby so súpisným číslom 770 postavené na pozemku KN C parcela číslo 568, zapísaných v liste vlastníctva číslo XXXX, v katastrálnom území F., strpieť v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu v neobmedzenom rozsahu právo doživotného bývania a užívania zriadeného v prospech oprávnenej („navrhovateľa 1“) z vecného bremena, ktorá je podielovým spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností vo veľkosti podielu 1/2. Odporca rozhodnutie zdôvodnil tým, že vecné bremeno je možné zriadiť iba k cudzej nehnuteľnej veci, teda nie k veci, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve oprávneného a povinného z vecného bremena. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení (OZ), v zmysle ktorého ustanovenia podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci, poukazom na to, že právny poriadok platný v Slovenskej republike nepozná reálne spoluvlastníctvo, pri ktorom by z titulu spoluvlastníctva patrilo jednotlivým spoluvlastníctvom právo výlučne disponovať oddelenou časťou veci, konštatujúc, že v zmysle § 123 OZ vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, používať jeho plody a úžitky a nakladať s ním, pričom u podielových spoluvlastníkov je takéto právo určené veľkosťou spoluvlastníckeho podielu, ktorý určuje mieru, ktorou sa spoluvlastníci podieľajú na právach vyplývajúcich zo spoločnej veci, preto K. je v rozsahu zodpovedajúcom veľkosti spoluvlastníckeho podielu oprávnená nehnuteľnosť, vyššie uvedené užívať a nie je potrebné, aby bolo v jej prospech zriadené vecné bremeno, nakoľko jej práva v ňom dohodnuté vyplývajú z jej spoluvlastníckeho práva a sú určené a garantované zákonom.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu posudzoval v intenciách ustanovení §§ 4 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len katastrálny zákon) v spojení s § 5 ods. 1, s § 28 ods. 1, s § 29 a s § 31 ods. 1, 3 katastrálneho zákona a súčasne v intenciách § 123 OZ, ktorú právnu úpravu citoval.

Po preskúmaní veci krajský súd dospel k záveru, že v danom prípade odporca dostatočne a spoľahlivo zistil skutkový stav a vyvodil vo veci správny právny záver. Poukazom na skutkové okolnosti vyplývajúce z administratívneho spisu konštatoval, že povinný z vecného bremena je len podielovým spoluvlastníkom v 1/2 predmetných nehnuteľností, hoci vecné bremeno zaťažuje celú nehnuteľnosť (§ 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka). Podľa názoru krajského súdu odporca prijal správny právny záver, že u podielových spoluvlastníkov je ich právo určené veľkosťou spoluvlastníckeho podielu, ktorý určuje mieru, ktorou sa spoluvlastníci podieľajú na právach vyplývajúcich zo spoločnej veci. Ďalej krajský súd konštatoval, že navrhovateľka v 1. rade - K., je v rozsahu zodpovedajúcom veľkosti jej spoluvlastníckeho podielu oprávnená predmetné nehnuteľnosti užívať a nie je potrebné, aby bolo v jej prospech zriadené vecné bremeno, nakoľko jej práva v ňom dohodnuté vyplývajú z jej spoluvlastníckeho práva a sú určené a garantované zákonom, poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 123 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd dospejúc k záveru, že odporca vykonal dostatočné dokazovanie, na základe dokazovania správne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny názor, napadnuté rozhodnutie potvrdil ako zákonné podľa § 250q ods. 2 O.s.p.. Na námietky navrhovateľov krajský súd neprihliadol, považujúc ich za nekonkrétne, keď navrhovatelia ani neuvádzajú, v čom je napadnuté rozhodnutie nezákonné.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd zdôvodnil v zmysle § 250k ods. 1 tak, že neúspešným navrhovateľom náhradu trov konania nepriznal.

II.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľa. Žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania navrhovateľa nesúhlasili s právnym názorom krajského súdu. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa považovali za skutkovo nesprávny. Výslovili názor, že správny orgán nemá právomoc takýmto zásadným spôsobom zasahovať do autonómnej zmluvnej voľnosti navrhovateľov a obmedzovať výkon ich práv. Dôvodili, že zamietnutím návrhu na vklad zmluvy o zriadení vecného bremena správny orgán neprimeraným spôsobom obmedzil súkromnoprávne oprávnenia navrhovateľov, keď zriadenie vecného bremena ako súčasť ich dohôd je vecou ich zmluvnej voľnosti, do ktorej odporca neoprávnene zasiahol v rozpore s ust. čl. 1. ods. 2 a 3 Ústavy SR. V danej súvislosti poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 8Sžo/98/2010, zo dňa 13.5.2010 a názor Najvyššieho súdu Českej republiky pri výklade niektorých ustanovení noviel Občianskeho zákonníka uverejnený pod č. R 45/1986. Nesúhlasili s názorom, že v danom prípade dochádza k splynutiu práva a povinnosti u oprávnenej osoby, majú za to, že k splynutiu práva a povinnosti u oprávnenej osoby nedochádza, pretože spoluvlastníctvo k týmto nehnuteľnostiam nezakladá jej právo bezplatne doživotne užívať tieto nehnuteľnosti ako ich výlučný vlastník. Poukázali na metodický pokyn Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, zverejnený v rezortnom periodiku, v Katastrálnom bulletinu č. 1 2009, dôvodiac, že v zmysle uvedeného ustanovenia vyplýva, že vyššie uvedenú zmluvu možno povoliť, nakoľko sa zmluvou zriaďuje vecné bremeno in rem (k nehnuteľnej veci).

III.

Žalovaný správny orgán sa k odvolaniu navrhovateľov nevyjadril a odvolací návrh nepodal.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa potvrdil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím odporca zamietol návrh navrhovateľov na vklad vecného bremena do katastra nehnuteľností.

V správnom súdnictve preskúmvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (244 ods. 1 O.s.p.).

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov §§ 250l a nasl. O.s.p.) je v rozsahu dôvodov uvedených v opravnom prostriedku posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.(§ 245 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 246c ods.1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom a aby v preskúmvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa vo svojom odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 31 ods. 1, 3 katastrálneho zákona správa katastra preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, 10b) ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí; inak návrh zamietne.

Podľa § 22 ods. 1, 5 katastrálneho zákona v katastrálnom konaní sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, rozhoduje sa o zmenách hraníc katastrálnych území, o prešetrovaní zmien údajov katastra, o oprave chýb v katastrálnom operáte a o obnove katastrálneho operátu.

V katastrálnom konaní sa postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov - správny poriadok) ak tento zákon alebo iný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 1, 2, 3, 4 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správnomu vybaveniu veci. Ak to povaha

veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmiernu vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1, 2 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom súdu prvého stupňa žalovaný správny orgán v preskúmvanej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci náležite zistil skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodil správny právny záver a preto jeho rozhodnutie je treba považovať za súladné so zákonom, z ktorých dôvodov súd prvého stupňa postupoval zákonne, pokiaľ preskúmvané rozhodnutie odporcu podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Predpokladom povolenia vkladu práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností na základe zmluvy je splnenie zákonných podmienok ustanovených v § 31 ods. 1 katastrálneho zákona.

Okresný úrad odbor katastrálny preskúma platnosť zmluvy, a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou, či je úkon urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, či sú dostatočne určité a zrozumiteľné a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené. Pri rozhodovaní o povolení vkladu prihliada aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu, a v rámci tohto prieskumu posudzuje súlad zmluvného dojednania účastníkmi zmluvného záväzku so zákonom.

Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca zveril do právomoci okresného úradu odbor katastrálny ako orgánu štátnej správy na úseku katastra v konaní o povolení vkladu práva viažúceho sa k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností na základe zmluvy okrem splnenia ďalších zákonných podmienok skúmať aj jej súlad so zákonom. Jeho povinnosťou pri posudzovaní platnosti zmluvy a súčasne jej súladu so zákonom je v zmysle ustanovenia § 3 správneho poriadku postupovať v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj ďalšími právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na posúdenie právneho úkonu zakladajúceho vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností účastníkov tohto právneho úkonu, na základe ktorého bol zmluvný záväzok zmluvných strán uzavretý.

Vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. (§ 123 OZ). Vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov (§ 136 OZ). Podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci (§ 137 ods. 1 OZ). Vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe. Pokiaľ sa účastníci nedohodli inak, je ten, kto je na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu oprávnený užívať cudziu vec, povinný znášať primerane náklady na jej zachovanie a opravy; ak však vec užíva aj jej vlastník, je povinný tieto náklady znášať podľa miery spolužívania (§ 151n ods. 1, 3 OZ).

V zmysle uvedenej právnej úpravy právo vyplývajúce z vlastníckeho práva predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním prináleží aj spoluvlastníkovi spoločnej veci, pričom jeho podiel vyjadruje mieru, akou sa podieľa na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. Podiel spoluvlastníka je ideálnym podielom k spoločnej veci, a preto nemožno hovoriť v prípade užívania veci, ktorú reálne odčlenenú časť veci má právo spoluvlastník spoločnej veci užívať, pričom zákonodarca pamätá na úpravu práv spoluvlastníkov k spoločnej veci vo

veci jej úžitku dohodou a ak nedôjde k dohode rozhodnutím súdu na návrh niektorého spoluvlastníka.

Vychádzajúc zo skutkových okolností danej veci a uvedenej právnej úpravy Občianskeho zákonníka navrhovateľka 1/ K., ako spoluvlastníčka predmetných nehnuteľností v ideálnom podiele je oprávnená predmetné nehnuteľnosti užívať, a nie je potrebné, aby bolo v jej prospech zriadené vecné bremeno, nakoľko jej práva v ňom dohodnuté vyplývajú z jej spoluvlastníckeho práva a sú určené a garantované zákonom.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že správna úvaha žalovaného správneho orgánu vychádza z logického výkladu ustanovení Občianskeho zákonníka v spojení s ustanoveniami katastrálneho zákona, vyššie citovaných, majú za to, že jeho správna úvaha nevybočila z medzí zákona, pričom súd neposudzuje vhodnosť a účelnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku navrhovateľov, že správny orgán nemá právomoc takýmto zásadným spôsobom zasahovať do autonómnej zmluvnej voľnosti navrhovateľov a obmedzovať výkon ich práv, keď zamietnutím návrhu na vklad zmluvy o zriadení vecného bremena správny orgán neprimeraným spôsobom obmedzil súkromnoprávne oprávnenia navrhovateľov, keďže zriadenie vecného bremena ako súčasť ich dohôd je vecou ich zmluvnej voľnosti, do ktorej odporca neoprávnene zasiahol v rozpore s ust. čl. 1. ods. 2 a 3 Ústavy SR.

Katastrálny zákon v právnej norme § 4 ods. 1 ustanovuje, že práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra.

Inštitút vkladu je založený na základe konštitutívnosti, čo znamená, že zmluvné vecné práva k nehnuteľnostiam vznikajú, menia sa a zanikajú vkladom do katastra.

Okresný úrad odbor katastrálny je ako orgán štátnej správy súčasťou výkonnej moci štátu a je v jeho kompetencii rozhodovať, či sú splnené podmienky na povolenie zápisu práv k nehnuteľnostiam do katastra na základe vkladu práv viažucich sa k nehnuteľnostiam. Vkladové konanie ako návrhové správne konanie sa začína na návrh účastníka konania.

V priebehu vkladového konania správny orgán posudzuje podstatné náležitosti príslušného zmluvného typu a to z hľadiska kritérií, ktoré sú uvedené v ustanovení § 31 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona a predmetnú zmluvu posudzuje aj v intenciách ustanovení Občianskeho zákonníka. To znamená, že vkladové konanie predstavuje rozhodovací procesný postup, pri ktorom správny orgán na základe predložených písomných podkladov podľa § 31 katastrálneho zákona posudzuje všetky skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu. Výsledkom tohto rozhodovacieho procesného postupu je rozhodnutie o povolení vkladu alebo rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad. Pokiaľ správny orgán zistí, že zmluva predložená s návrhom na vklad práva do katastra nehnuteľností nie je v súlade so zákonom resp. mu odporuje, návrh na vklad do katastra zamietne. Posudzujúc predmetnú zmluvu v zmysle § 31 ods. 1 katastrálneho zákona v spojení s § 3 ods. 1 správneho poriadku a v spojení s ustanoveniami Občianskeho zákonníka nebolo možné dospieť k jednoznačnému záveru, že predmetná zmluva je súladná s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, pretože v danom prípade z predmetného právneho úkonu vo forme zmluvy o zriadení vecného bremena bolo zrejmé, že vecné bremeno sa viaže k predmetným nehnuteľnostiam v celosti, pričom oprávnená z vecného bremena - navrhovateľka 1/, je spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností v ideálnom podiele, ktoré právo jej zaručuje predmetné nehnuteľnosti aj užívať.

Pokiaľ navrhovatelia poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 8Sžo/98/2010, zo dňa 13.5.2010 odvolací súd sa nestotožnil s ich argumentáciou, pretože v uvedenom rozhodnutí najvyšší súd vychádzal z iných skutkových okolností. Senát odvolacieho súdu sa nemohol stotožniť ani s názorom iného senátu najvyššieho súdu vyslovený v uvedenom rozhodnutí, že obsah práv vyplývajúci z vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva je iný, než obsah práv z vecného bremena, keď z povahy vecného bremena

vyplýva, že sa viaže na oprávnenú osobu a trvá doživotne, čo pri vlastníckom práve neplatí, pretože, tak ako uviedol vyššie, podiel spoluvlastníka k spoločnej veci je ideálnym podielom, tzn., že nie je reálne určená časť veci viažuca sa k podielu spoluvlastníka, a preto spoluvlastník spoločnej veci, ktorému zákonodarca priznáva a garantuje všetky práva vyplývajúce z vlastníctva je oprávnený predmet vlastníctva užívať, pričom výška jeho ideálneho podielu vyjadruje, v akom podiele sa bude podieľať napr. na udržiavaní alebo zveľaďovaní veci, alebo na úžitkoch tejto veci. Výkon vlastníckych práv patrí spoluvlastníkovi doživotne a jeho vlastnícke právo v ideálnom podiele po jeho smrti nadobúdajú jeho dedičia v zmysle § 460 OZ. Odvolací súd sa preto nestotožnil s názorom navrhovateľov, že bolo neprimeraným spôsobom zasiahnuté do ich zmluvnej voľnosti a došlo k porušeniu k čl. 1 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Pokiaľ navrhovatelia poukázali na názor Najvyššieho súdu Českej republiky pri výklade niektorých ustanovení noviel Občianskeho zákonníka uverejnený pod č. R 45/1986 a na metodický pokyn Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, zverejnený v rezortnom periodiku, v Katastrálnom bulletin č. 1/2009, odvolací súd sa nemohol stotožniť s ich tvrdením, pretože názor súdu iného štátu ani názor uvedený v periodiku nie je pre súd záväzný.

Najvyšší súd z uvedených dôvodov nepovažoval námietky navrhovateľov vznesené v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa za relevantné na vyhovie ich odvolacieho návrhu, a preto pokiaľ súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu potvrdil, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 a s § 219 ods. 1, 2 potvrdil stotožniac sa v podstate aj s dôvodmi krajského súdu.

Odvolací súd navrhovateľom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 246c ods.1 O.s.p v spojení s § 224 ods. 1 a s § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, pretože v tomto konaní nemali úspech.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.